

מבוא

יאיוי קוסאמה (Yayoi Kusama) היא אמנית יפנית, כבת 90, המפורסמת ברמה עולמית. ציוריה נמכרים ברחבי העולם במחירי עתק של מיליוני דולרים. לקוסאמה סגנון ייחודי, היא מטביעה את חותמה על כל אחת ואחת מיצירותיה, שכן היא מציירת ויוצרת בציור המוני נקודות באופן כמעט אוטומטי.

האוטוסיביות, הינה המאפיין המרכזי בעבודתה המדויקת להפליא. אי אפשר להישאר אדישים לאוטוסיביות המושלמת, היפהפיה והצבעונית שמובעת מבעד ליצירותיה.

קוסאמה מכריזה עצמה כחייבת את יצירותיה דווקא לחוסר השפיות שלה. מחלת הנפש התגלתה אצלה לראשונה עוד בימי ילדותה, בזמן מלחמת העולם השנייה. היא מספרת שראתה חזיונות כמו פרחי סיגליות שהיו בעלי פנים אנושיות, המשוחחות עימה. קוסאמה, ממשיכה לספר כי בילדותה נהגה אימה, לצבט אותה ולהשאיר על עורה סימני עיגולים רבים.

הנקודות הללו יהפכו עם השנים לסימן ההיכר האמנותי שלה ברחבי העולם ולמקור הקסם של אמנותה. קוסאמה, מכנה את הנקודות "נקודות הפולקה" ואומרת שהן מסמלות את האהבה הנצחית, את המעגל החיים של האדמה, השמש והירח.

עד היום, למעלה מ-30 שנה, מתגוררת יאיוי קוסאמה בין כתלי בית חולים פסיכיאטרי שבטוקיו, משם היא יוצרת את עבודותיה ומעבירה את המסר שלה אל העולם. לדבריה, הקשר הבטוח במקום זה הוא אשר מאפשר לה ליצור את החיבור הטבעי בין האופנה לבין האמנות.

אך בל נשכח, מאחורי כל זאת עומדת תפיסה איתנה של אמנית, עם אג'נדה ברורה ועקבית, אותה היא מעבירה אל הצופה באופן ישיר, בוטה, וללא משוא פנים.

היא בעלת עמדות מגדריות חזקות, בוטות, צבעוניות שמטרתן להישיר מבט אל הצופה, לאפשר לו להסתכל לעומקם של דברים, במטרה להטביע חותם שלא יימחק לעולם. תמונה אחת מבחינתה שווה אלף מילים והיא עושה זאת בהצלחה יתרה מזה שנים רבות.

בעבודה זו ארצה לבחון את משמעויות שנותנת יאיוי קוסאמה לגוף האישה בעבודותיה, ומה המניעים הגלויים והסמויים שלה. **שאלת מחקר** שעמדה לנגד עיני היא: כיצד מתבטאת האישה באמנות של קוסאמה?

בפרק סקירת הספרות אתייחס לתרומתה של יאיוי קוסאמה לקשר בין אמנות לאופנה; למשמעות של גוף האישה באמנות של יאיוי קוסאמה; לתרומתה של יאיוי קוסאמה לפיסול; למסרים הפמיניסטיים והפוליטיים בעבודותיה של יאיוי קוסאמה; לבסוף אנסה למצוא קווי הדמיון בין עבודתה ארוכת השנים של קוסאמה לבין עבודותיהן של מרינה אברמוביץ ויוקו אונו, מן ההיבט הפמיניסטי.